

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIAUS**

**PAŽYMA
DĖL WWW.DELFLT PUBLIKUOTO STRAIPSNIO „PASKELBTI ŠIMAŠIAUS
KOMITETO REITINGAI“**

2019 m. balandžio 18 d. Nr. 3-69 (1.2)
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2019 m. sausio 7 d. gavo pareiškimą „Dėl politinės reklamos žymėjimo“. Pareiškime pateikiama informacija, kad „*Žiniasklaidos priemonė „Delfi“ 2018 m. gruodžio 18 d. paskelbė straipsnį „Paskelbti Šimašiaus komiteto reitingai“¹, kuriame pristatomos R. Šimašiaus komiteto „Už Vilnių, kuriuo didžiuojamės!“ kandidatų pavardės, komiteto tikslai, pagrindinės idėjos, kandidatų privalumai ir patirtis. R. Šimašius reklamuoja savo komitetą „Už Vilnių, kuriuo didžiuojamės“ teigdamas, kad mūsų komandoje puikiai dera politinė patirtis su nauja šviežia atskirų sričių ekspertų energija“.*

Pareiškimo tyrimą atliko Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrius.

VRK 2019 m. sausio 17 d. raštu Nr. 2-134(2.10) kreipėsi į Visuomenės informavimo etikos komisiją (toliau – VIEK), prašydama pateikti nuomonę dėl paslėptos politinės reklamos.

2019 m. vasario 25 d. VRK gautas atsakymas Nr. 1-1795(2.10) iš VIEK. Atsakyme pateikiama informacija, kad, VIEK nuomone, publikacija „Paskelbti Šimašiaus komiteto reitingai“ yra laikytina politine reklama, nes „*publikacijoje pristatomas tik vienas rinkimuose dalyvaujantis politikų sąrašas, aprašomi organizacijos deklaruojami tikslai, uždaviniai, detaliai pristatoma jos programa“.*

2019 m. kovo 15 d. VRK išsiuntė paklausimą Nr. 2-809(2.10) visuomeniniam rinkimų komitetui „Už Vilnių, kuriuo didžiuojamės!“ ir paklausimą Nr. 2-808(2.10) UAB „Delfi“.

2019 m. kovo 20 d. VRK gautas atsakymas Nr. 1-2907(2.10) iš UAB „Delfi“ dėl straipsnio „Paskelbti Šimašiaus komiteto reitingai“. Atsakyme pateikiama informacija, kad „*Straipsnis neatlygintinai buvo paskelbtas kaip naujiena apie visuomeninio rinkimų komiteto sąrašą, jo veiklą. Konkrečiai naujiena yra reitingavimo rezultatai. Šia prasme naujiena atitinka Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 2 punktą. Netraktavome tuomet ir netraktuojame šiuo metu savo straipsnio nei kaip siekio paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose, nei politinės kampanijos dalyvio ar kt. propagavimo. Straipsnius skelbiame visuomenės informavimo tikslu. <...> Su politine reklama ginčo straipsnis klaidingai sutapatintas vertinant tikrai vieną iš konteksto ištrauktą straipsnį. <...> tokių straipsnių buvo daugiau, o jų*

¹ <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/paskelbti-simasiaus-komiteto-reitingai.d?id=79902147>

kompleksinis vertinimas neleidžia išvelgti politinės reklamos. <...> straipsnis nebuvo užsakytas, DELFI laikosi įstatymų ir visą politinę reklamą žymi atitinkamai. Norime pabrėžti, kad DELFI principingai siekia užtikrinti nuomonių įvairovę ir skaitytojams pateikti kuo daugiau skirtingos informacijos“. UAB „Delfi“ taip pat pateikė nuorodas į straipsnius apie kitus 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimų politinės kampanijos dalyvius.

2019 m. kovo 20 d. VRK gautas atsakymas Nr. 1-2935(2.10) iš visuomeninio rinkimų komiteto „R. Šimašiaus komanda „Už Vilnių, kuriuo didžiuojamės!““. Atsakyme pateikiama informacija, kad „Žiniasklaidos priemonėms buvo išplatintas standartinis spaudos pranešimas apie įvykusį visuomeninio rinkimų komiteto „R. Šimašiaus komanda „Už Vilnių, kuriuo didžiuojamės!““ kandidatų reitingavimą. Žiniasklaidos priemonės savarankiškai priėmė sprendimą, ar šią informaciją skelbti, tad minimas straipsnis tinklalapyje www.delfi.lt buvo patalpintas šios žiniasklaidos priemonės iniciatyva. Minimas straipsnis nebuvo užsakytas. Minimo straipsnio patalpinimas nebuvo apmokėtas“.

Dėl straipsnio vertinimo politinės reklamos požiūriu

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama – valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.*

Pagal Įstatymo 16 straipsnio 6 dalies 2 punktą, politinės kampanijos laikotarpiu *politine reklama nelaikoma neatlygintinai skleidžiami įprastinio pobūdžio informaciniai pranešimai apie valstybės politiką, politinių partijų, kandidatų veiklą, informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą.* Pagal to paties straipsnio 6 dalies 3 punktą *politine reklama nelaikoma politinės kampanijos laikotarpiu per visuomenės informavimo priemones neatlygintinai, laikantis objektyvumo ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principų viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų skleidžiama informacija apie rinkimų programas.*

2018 m. gruodžio 18 d. internetiniame tinklalapyje www.delfi.lt publikuotame straipsnyje „Paskelbti Šimašiaus komiteto reitingai“ kalbama apie komiteto narių reitingavimą, supažindinama su komiteto nariais „*Sąrašo lyderis – antros kadencijos siekiantis dabartinis Vilniaus r. meras R. Šimašius. Už jo rikiuojasi tarybos narys, Ekonomikos ir finansų komiteto pirmininkas Kasparas Adomaitis, jauna aktyvi liberalė Deimantė Rimkutė, frakcijos Liberalai „Už Vilnių, kuriuo didžiuojamės!“ seniūnas Vincas Jurgutis, Nevalstybinių ikimokyklinio ugdyimo įstaigų Asociacijos*

pirmininkė ir 4 vaikų mama Ieva Jagminienė“. Pagrindinis dėmesys straipsnyje skiriamas visuomeninio rinkimų komiteto narių reitingavimui, tai patvirtina ir pats publikacijos pavadinimas „Paskelbti Šimašiaus komiteto reitingai“. Tinklapyje www.delfi.lt taip pat publikuoti panašaus turinio straipsniai ir apie kitus 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimų politinės kampanijos dalyvius, pavyzdžiui, 2019 m. sausio 31 d. straipsnis „Zuoko rinkiminėje komandoje – žinomi vardai“², šiame straipsnyje pristatomi A. Zuoko komandos kandidatai į Vilniaus miesto savivaldybės tarybą. „*Prie kandidato į Vilniaus merus Artūro Zuoko komandos be jau žinomų politikų jungiasi verslininkas Antanas Juozas Zabulis, drabužių dizaineris Sergejus Gandžumianas, fotografas Jonas Staselis*“. Kitas panašaus turinio straipsnis tinklalapyje www.delfi.lt buvo publikuotas 2018 m. gruodžio 4 d. „Dėl sostinės mero posto varžysis visuomeninio komiteto keliamas EP narys Degutis“³, straipsnyje pristatomi visuomeninio rinkimų komiteto „Gedimino miestas“ nariai „*Kandidatas į merus bus kovo 11-osios akto signataras, buvęs Europos Parlamento narys A. Degutis. <...> Tarp komiteto narių – gausu žinomų pavardžių, tai krepšinio treneris Jonas Kazlauskas, Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovė Seime Vida Bandis*“. Pažymėtina, kad tinklalapyje www.delfi.lt gausu straipsnių ir apie paskelbimą kandidatuoti rinkimuose į Vilniaus miesto merus, pavyzdžiui, „Tvarkiečių“ kandidatas į Vilniaus merus – Remigijus Žemaitaitis“⁴, „Valstiečiai“ kandidatu į Vilniaus merus išsirinko Sinkevičius“⁵, „Liberalų sąjūdis pateikė kandidatūrą į Vilniaus merus“⁶. Taigi, tinklalapyje www.delfi.lt buvo skelbiama informacija ne tik apie R. Šimašiaus kandidatavimą į Vilniaus miesto merus bei jo komandos sąrašą, bet ir apie kitus politinės kampanijos dalyvius.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad straipsnyje „Paskelbti Šimašiaus komiteto reitingai“ pristatomi ne tik visuomeninio rinkimų komiteto „Už Vilnių, kuriuo didžiuojamės!“ nariai, jų reitingavimas, bet ir įvardijamos komiteto ambicijos Vilniui, tikslai „*Ambicingiausias komiteto tikslas – pasiekti, kad vilniečių vaikai galėtų mokytis vienos geriausių mokyklų Europoje, tiek kokybiško ugdymo, tiek deramos aplinkos prasme. <..> Antras ambicingas tikslas – stoties rajoną paversti šiuolaikinės miesto kultūros centru su savo neformalia dvasia, gatvės menu, pramonės objektų virsmu į kultūros, kūrybos ir pramogų erdves*“. Pažymėtina ir tai, kad tinklalapyje www.delfi.lt buvo publikuojami straipsniai ir apie kitų politinės kampanijos dalyvių tikslus, idėjas, pavyzdžiui, 2019 m. sausio 24 d. publikuotas straipsnis „Vilniuje tarybos mandatų ir mero posto sieks alternatyvus lenkų komitetas“⁷, straipsnyje pristatomos visuomeninio rinkimų komiteto „Vilniečių „Lokys“ keliamo kandidato į Vilniaus miesto merus idėjos. „*R. Klonovskis sostinei sako*

² <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/zuoko-rinkimineje-komandoje-zinomi-var dai.d?id=80247141>

³ <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/del-sostines-mero-posto-varzysis-visuomeninio-komiteto-keliamas-buves-ep-narys-degutis.d?id=79774201>

⁴ <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/tvarkieciu-kandidatas-i-vilniaus-merus-remigijus-zemaitaitis.d?id=79916281>

⁵ <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/valstieciai-kandidatu-i-vilniaus-merus-issirinko-sinkeviciu.d?id=79864125>

⁶ <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/liberalu-sajudis-pateike-kandidatura-i-vilniaus-merus.d?id=79834563>

⁷ <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/vilniuje-tarybos-mandatu-ir-mero-posto-sieks-alternatyvus-lenku-komitetas.d?id=80187979>

siūlantis ne tik pritaikymo neįgaliesiems bei tautinių mažumų poreikiams idėjas, tačiau ir naujas viešojo transporto rūšis – miesto traukinius, tramvajus, vandens transportą, taip pat – Vilniuje pastatyti paminklą Žalgirio mūšiui kaip simbolį lietuvių ir lenkų bendrystei“. 2018 m. gruodžio 10 d. publikuotas straipsnis „Visuomeninis judėjimas „Junkis“ kandidatu į sostinės merus kelia Andrių Stasiukyną“⁸, straipsnyje ne tik pristatomas kandidatas į merus A. Stasiukynas, bet ir jo idėjos, tikslai Vilniaus miestui „Viešosios paslaugos turi būti prieinamos finansiškai ir fiziškai: vaikai turi lankyti mokyklas arčiau namų, būreliai jiems turi būti prieinami, neįgalieji asmenys turi pasiekti paslaugų tiekėjus savarankiškai. Pritaikydami aplinką neįgaliesiems, ją pritaikysime ir kitoms asmenų grupėms, pavyzdžiui, senjorams“. 2019 m. sausio 28 d. tinklalapyje www.delfi publikuotas straipsnis „Dainius Kreivys. Kodėl reikia riboti eismą Vilniaus senamiestyje?“, straipsnyje Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų iškeltas kandidatas į Vilniaus miesto merus pateikia idėjas, kaip galima išvengti taršos, triukšmo ir kitų problemų Vilniaus senamiestyje – „Ribojant automobilių eismą, senamiestį reikia padaryti kuo patogesnį pėstiesiems ir dviratininkams – padaryti viską, kad vilniečiams į senamiestį būtų kuo patogiau atvažiuoti dviračiu, viešuoju transportu ar ateiti pėsčiomis, o automobilių palikti namie ar toliau nuo centro“.

Pažymėtina, kad tinklalapyje www.delfi.lt 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimų politinės kampanijos metu buvo publikuota ir kitų straipsnių apie Vilniaus mieste savivaldybių tarybų rinkimuose dalyvaujančius politinės kampanijos dalyvius. Nustatyta, kad tinklalapyje www.delfi.lt buvo publikuota ne mažiau kaip 185 straipsniai apie 15 politinių partijų ar visuomeninių rinkimų komitetų keltus kandidatų sąrašus ar kandidatus į tarybos narius – merus:

Asmuo, kėlęs kandidatų sąrašą Vilniaus mieste	Kandidatas į narius – merus	Publikacijų skaičius
Visuomeninis rinkimų komitetas „R. Šimašiaus komanda „Už Vilnių, kuriuo didžiuojamės!“	Remigijus Šimašius	33
Lietuvos laisvės sąjunga (liberalai)	Artūras Zuokas	32
Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai	Dainius Kreivys	22
Partija Tvarka ir teisingumas	Remigijus Žemaitaitis	22
Lietuvos socialdemokratų partija	Gintautas Paluckas	20
Lietuvos centro partija	Naglis Puteikis	16
Darbo partija	Viktor Uspaskich	11
Lietuvos liberalų sąjūdis	Martynas Nagevičius	9
Lietuvos valstiečių žaliųjų sąjunga	Virginijus Sinkevičius	8
Visuomeninis rinkimų komitetas „Gedimino miestas“	Arūnas Degutis	5
Visuomeninis rinkimų komitetas „Vilniečių „Lokys“	Raimund Klonovski	2
Visuomeninis rinkimų komitetas „Vilnius gali“	Vilius Navickas	2
Visuomeninis rinkimų komitetas „Junkis“	Andrius Stasiukynas	1
Visuomeninis rinkimų komitetas „Bendruomeniškas Vilnius“	Liutauras Stoškus	1
Lietuvos žaliųjų partija	Remigijus Lapinskas	1

⁸ <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/visuomeninis-judejimas-junkis-kandidatu-i-sostines-merus-kelia-andriu-stasiukyna.d?id=79823339>

Pažymėtina, kad R. Šimašius ir A. Zuokas dalyvavo Vilniaus miesto mero rinkimų antrame ture, todėl publikacijų apie šiuos politikus buvo daugiau, visuomenė buvo informuojama apie politikų nuotaikas po pirmo turo rezultatų paskelbimo, prognozes dėl antro turo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad tinklalapyje www.delfi.lt publikuoti straipsniai apie R. Šimašių ir jo komandą nebuvo vien teigiami. Portale taip pat buvo publikuoti straipsniai „Petacijos sulaukęs Šimašius nurodė, kada bus atidaryti Fabijoniškių ir Lazdynų baseinai“⁹, „VTEK: Šimašius pasinaudojo pareigomis asmeninei naudai gauti“¹⁰, „Agitacijos draudimo laikotarpiu feisbuke: Šimašius vedžiojo šunį, Zuokienė skelbė „amnestiją“¹¹, šiuose straipsniuose kalbama apie užsitęsčius darbus, piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi, galimai publikuotą politinę reklamą agitacijos draudimo laikotarpiu.

Politinės kampanijos dalyvio tikslų, idėjų, programų propagavimas vertintinas kaip politinė reklama, tačiau jeigu visuomenės informavimo priemonė skelbia informaciją apie politinės kampanijos dalyvius, vadovaudamasi lygiateisiškumo ir objektyvumo principais, tokia informacija nebus laikytina politine reklama. Tyrimo metu nustatyta, kad internetinis portalas www.delfi.lt 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimų politinės kampanijos metu aktyviai publikavo straipsnius apie politinės kampanijos dalyvius, visi pirmiau minėti straipsniai buvo publikuoti tinklalapio iniciatyva, už juos nebuvo apmokėta. Išnagrinėjus turimą informaciją, publikuotus straipsnius, vertintina, kad straipsnis „Paskelbti Šimašiaus komiteto reitingai“ nelaikytinas politine reklama, vertinant straipsnių visumą, darytina išvada, kad straipsnis internetiniame tinklalapyje buvo publikuojamas vadovaujantis lygiateisiškumo ir objektyvo principais, nenustatyta, kad internetiniame portale būtų skiriamas išskirtinis dėmesys R. Šimašiui ir jo komitetui, straipsnis buvo publikuojamas tinklalapio iniciatyva, siekiant informuoti visuomenę aktualiais klausimais dėl 2019 m. kovo 3 d. vykusių savivaldybių tarybų rinkimų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

Nepripažinti, kad 2018 m. gruodžio 18 d. tinklalapyje www.delfi.lt publikuotas straipsnis „Paskelbti Šimašiaus komiteto reitingai“ yra politinė reklama.

Skyriaus vedėja

Lina Petronienė

Vyriausiojo specialistė

Sandra Prokofijovienė

⁹ <https://www.delfi.lt/sportas/kitos-sporto-sakos/peticijos-sulaukes-simasius-nurode-kada-bus-atidaryti-fabijoniskiu-ir-lazdynu-baseinai.d?id=79915501>

¹⁰ <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/vtek-simasius-pasinaudojo-pareigomis-asmeninei-naudai-gauti.d?id=80416073>

¹¹ <https://www.delfi.lt/news/daily/lithuania/agitacijos-draudimo-laikotarpiu-feisbuke-simasius-vedziojo-suni-zuokiene-skelbe-amnestija.d?id=80636613>